

Az evangélium és a csüggedés

Lekció: Róm 5,1-11/Textus: Zsolt 42.

2019. december. 8. - Advent második vasárnapja

A karácsony előtt időszak Isten népében szerte a világon az advent időszaka, olyan időszak a keresztény gyülekezetek életében, amely Isten hűségére és megbízhatóságára irányítja a figyelmünket.

Amikor halljuk ennek a zsoltárosnak a panaszát, fájdalmát, ahogy gúnyolják, hogy „hol van az Isten?”- pontosan érezzük, hogyan kapcsolódik ez a mély fájdalom adventnek ahhoz az üzenetéhez, hogy Isten hűséges, megbízható, minden szavát, ígérését beteljesíti. Az Ószövetségben sok fejezeten, hosszú évszázadokon át Isten arról beszél Izraelnek, hogy el fog jönni egy uralkodó, akinek az uralma alatt Isten helyreállítja Izraelt, aztán akinek örökkévaló uralma alatt egy napon majd helyreállítja az egész teremtet világot. Izrael, aki benne él ebben a történetben, újra és újra várja, vágyja azt, amit Isten megígért. Mikor, hogyan fog beteljesedni? Hogyan jön el, milyen lesz Isten szabadítása? Feszült várakozás jellemzi Isten népét kétezer évvel ezelőtt ebben a kérdésben. És a szabadítás úgy jön el, ahogyan senki nem várta: egy gyermek születésében. Ezt ünnepeljük karácsonykor.

Mire jó az örömhír? Mire elégséges az Evangélium? Mennyiben praktikus? Ez a kérdése sokszor a nem keresztényeknek: mire jó valójában a keresztény hit? De nagyon sokszor ez a kérdése a keresztényeknek is. Mert tudunk az Evangéliumról, előttünk van, de hogy hogyan kapcsolódik a szívünkhöz, az életünkhöz egészen praktikus módon, azt sokszor nem tudjuk. Keresztények gyakran úgy tekintünk az Evangéliumra, hogy az olyan, mint amikor a kicsi gyerekek megtanulnak az iskolában az első évben írni és olvasni. Az ábécé az alap, de amikor eljutunk abba a korba, ahol most vagyunk, bárhol is legyünk, akkor sokkal bonyolultabb dolgokra van szükség, hogy megoldjuk az életünket. Sokan keresztények, akik már megismerték és magatokhoz ölelték Krisztust, hasonlóan tekintetek rá. Megismerték az Evangéliumot a kereszténység kezdetén, bármikor is lett légyen az az életetekben, de most már annyira bonyolult problémáitok vannak, annyira nehéz és összetett az élet, hogy most már valami más, érettebb megoldás kell. Merthogy az Evangélium, az alapüzenet, amire adventkor is tekintünk, hogy Isten hűséges és megbízható, és hogy mindaz, amit megígért Isten népének az Ószövetségben, az Jézus eljövételében beteljesedett; hogy Isten Jézusban valóban emberré lett, odaadta az életét, hogy megváltsa a világot; hogy ezt személyesen, aki már kereszténynek vallja magát, átélte az élete egy pontján – nagyon sokan erre az egész valóságra azt mondjátok: ez egyszer megvolt, ezen már túl vagyunk, lépünk egy felsőbb iskolába! De nem! Az Evangélium, Jézus nem ábécé, hanem A-tól Z-ig, alfa és omega, kezdet és vég. Nincsen olyan élethelyzet bármelyikünk életében, akár keresztények vagyunk, akár nem; ahova az Evangélium egy nagyon valóságos, megfogható, gyakorlati módon ne tudna belépni, először vagy újra! A lelki csüggedésre, a lelki depresszióra is az Evangélium a válasz. Ezért szeretném, ha most rátekintenénk erre: milyen módon lesz egészen megfogható és gyakorlati a Jézus Krisztusról szóló keresztény örömhír a csüggedésben! Három pontban szeretném ezt végigvenni:

- Mi a lelki depresszió, csüggedés gyökere?
- Mi az Evangélium válasza?
- A zsoltár alapján hogyan munkálhatjuk ezt ki, hogyan lesz ez egészen gyakorlati élet az ember számára?

Adja Isten Szentlelke, hogy akármilyen utat is járunk éppen, akár gyászban legyünk is, tudjon ez nekünk erőforrássá, vigasztalás forrásává lenni!

1. A lelki csüggedés gyökere.

A zsoldáros mély lelki csüggedést és kétségbeesést él meg. Mindjárt egy képpel kezdi, amit tisztázni is kell. „*A hogyan a szarvas kívánkozik a folyó vizéhez, úgy kívánkozik az én lelkem Istenhez.*” Számunkra református keresztények számára, akik ebben nőttünk fel, a zsoldár népszerűsége okán ez egy idilli, romantikus kép. Sok helyen fali szőtteken is látni lehet ezt: ott van a szarvas, a gyönyörű folyóvíz, dúslombú erdő, alatta az ige. De ez egy teljesen hamis kép, és fontos, hogy ezt a képet megmentsük a maga valóságának! Mert a valóság az, hogy ez a kép egy végletesen kimerült, a víz hiányában teljesen kiszáradt, legyengült, kétségbeesett állatról szól, akinek élet és halál kérdése, hogy fog-e vizet találni. Az a szó, hogy „csüggedés”, ami a mai nyelvben könnyed jelentéssel bír, a héberben komoly lelki depressziót, súlyos mélységet és sötétséget jelent. Ez a zsoldáros lelkiállapota: komoly kétségbeesés és mély reménytelenség, teljes elveszettség, kimerültség, kifáradtság. Ezt ábrázolja a pusztulás szélére sodródott szarvas képével. Azt mondja: ebben a mélységben a lényem úgy vágyik Istenre; annyira élet-halál kérdés, hogy találkozzak vele, amilyen élet-halál kérdés ennek az állatnak ebben a helyzetben a folyóvíz.

Ezt az állapotot több dolog könnyen elő is hozza bennünk az adventi időszakban. Egyrészt egyre sötétebb, szürkébb az idő november óta, és ez az ólmos szürkesség ki tud alakítani bennünk egy szomorú, borongós alaphangulatot. Másrészt karácsonyra készülve a legtöbb ember akarva-akaratlanul találkozik a szívében mélyen megbújó hiányokkal, beteljesületlen vágyakkal. Többféle módon megjelenik ez. Megjelenik anyagi értelemben, hiszen az élet ilyenkor a vásárlásról szól, amiben nagyon könnyen elérkezünk a korlátainkig. Nincs annyink, amennyi másnak van. Szeretnénk valamit, de lehet, hogy az meddő vágy, mert soha nem engedhetjük meg magunknak. Találkozunk mély vágyakkal a családukkal kapcsolatban is, hiszen a közelgő karácsony még mindig a legtöbb ember számára családi ünnep, és ezért nagyon erősen megjelenik, hogy mi az, ami nem úgy van a családukban, ahogy szeretnénk. Mennyi feszültség tud megjelenni ilyenkor! Aztán találkozunk mély vágyakkal a munka világában. Értékelések, előléptetések, prémiumosztás év végén. Kapunk? Nem kapunk? Mennyit kapunk? Ki kap? Ki nem kap? Hogyan ismerik el a munkámat az év végi hajtásban? Ott van bennünk az értékesség, megbecsültség, eredményesség iránti mély vágyakozás.

Azért beszélek erről, mert ha ezek a vágyak beteljesületlenek, vagy akár meddők, elérhetetlenek, az nagyon könnyen - akár anélkül, hogy tudatosulna - behúz bennünket ebbe a mély lelki depresszióba. Abba az életérzésbe, amit a zsoldáros így ír le: „*örvény örvényt hív elő zuhatagjaid hangjára, minden vízáradásod és hullámod átcsapott fölöttem.*” Elborít a sötétség. „*Mintha a csontjaimat tördelnék*” – micsoda megfogalmazása ez a fájdalomnak! Ezek a képek nagyon pontosan leírják azt, ami az ember lelkében ilyenkor végigmegy. Ezt értem én a lelki, spirituális eredetű depresszió alatt.

Egyetlen mondat erejéig álljunk meg ezen a ponton! Igen, a depresszió mögött állhatnak fiziológiai, testi okok, amikor nagyon is indokolt szakembernek, pszichiáternek a segítsége. Ugyanakkor a különféle mértékű és intenzitású reménytelenség, a napokig tartó depresszió mögött, ami akár testi tünetekhez is vezethet, nagyon gyakran spirituális okok állnak. Ezekről a lelki okokról beszélünk ma a zsoldár alapján.

Arról beszélek továbbra is, hogy mi lehet ennek a depressziós állapotnak a gyökere. Hadd hozzak két nagyon régi, de mégis nagyon mai példát! Nagyon régi, mert ószövetségi, több ezer éves történetek. És nagyon mai, mert itt zajlanak közöttünk, bennünk. Két különféle tárgya a vágyaknak.

Az egyik a vagyon, a birtoklás. Az Ószövetségben olvasunk Izraelnek egy igen hűtlen és Isten iránt engedetlen királyáról, Áhábról. Áhábnak, mint királynak mindene megvan, de ő szemet vet egy Nábót nevű embernek a szőlőbirtokára. Megkívánja, gyönyörűnek tartja azt a kertet, minden áron meg akarja szerezni. Elmegy Nábóthoz, felkínál jobb szőlőt a sajátjáért cserébe, mert neki az kell. Fizetséget kínál érte, de Nábót hajthatatlan, mert azt mondja: „az atyáim örökségét nem adom el!” Ezután azt olvassuk: *„Áháb elkeseredve és haragosan ment haza a válasz miatt, lefeküdt az ágyára, a falnak fordult és nem evett semmit.”* Klasszikus depresszió, nem? S mi az oka? Miért haragszik a király? Mert nem teljesült be, amire annyira vágyott. Aztán a falnak fordult, depressziós állapotban tovább dolgoznak a gondolatok: hogyan lehetséges, hogy neki bárki ellentmondjon? Miért nem tisztelik őt eléggé? Miért nem szeretik őt eléggé? A beteljesületlen vágy teljesen irracionális elkeseredést és haragot munkál a szívében. Úgy gondolja, hogy neki erre a kertre minden áron szüksége van. Pedig nincs. (Nézz a szívedre! Bármit behelyettesíthetsz Nábát szőlője helyére, amiről azt gondolod, hogy ez neked jár, arra neked feltétlenül, elengedhetetlenül szükséged van!) A történetben a következő lépés az lesz, hogy pogány felesége tanácsára hamis tanúkkal beperelik Nábót, majd kivégzik, és Áháb megszerzi azt, amire vágyik. Hogy a depresszióból kijött-e ezután, azt nem tudom, de hogy Isten ítéletét magára hozta, az biztos.

A másik régi-új történet szintén az Ószövetségben Amnon nevéhez kapcsolódik. Dávid királynak a sok feleségétől született sok fia közül az egyik Amnon, aki beleszeret a féltestvérébe, Támárba. Azt olvassuk, hogy Amnon annyira epekedett a húgáért, Támárért, hogy szinte belebetegedett. Aztán mivel nem lehetett az övé, Amnon napról napra egyre levertebbé vált. A történet kimenetele hasonló az előzőhöz, ez is erőszakkal ér véget. Egy jó barát ajánl neki egy jó trükköt, amivel magához vezetteti és megerősokolja Támárt.

A két történet rámutat arra, milyen **pusztító hatalma van a szívünkben a rendezetlen vágyaknak**. Lehet, hogy azt mondd: te nem vágyakozol a szomszéd telkére, vagy házastársára, és ha vágyakoznál sem gázolnál keresztül embereken. Mégis nagyon sokféle módon rámutat ez arra, milyen pusztító ereje van a szívünkben a rendezetlen vágyaknak, amelyekre nem látunk rá, amelyeket nem tisztázunk, és amelyek mégis mint az örvény húznak le bennünket az önsajnálta, kétségbeesésbe, reménytelenségbe, depresszióba.

Ne értsük félre! Nem rossz dolog egy jó és szép birtokra vágyani. Az a rossz, ha ez mindenné válik. Az a rossz, hogy Áháb teljes letargiába esik, mert nem kapja meg, és erőszakkal megszerzi. Nem rossz dolog egy szép nőre vágyani. Az a rossz, ha valaki, aki nem kapja meg, mert törvénytelen lenne az az út, mély depresszióba és letargiába esik emiatt, vagy akár erőszakkal megszerzi.

Kérdezhetsz valaki (kérdzte is): de mi van akkor, amikor jogos a vágy? Mi van, amikor egy házasságban az egyik fél jogosan vágyik a másiknak az intimitására, közelségére, barátságára, szexualitására, bármire, de nem kaja meg? A két ószövetségi történet jogtalan és törvénytelen vizekre evez, de itt a jogos vágyakozás területén jelenik meg a beteljesületlenség. Bármilyen fájdalmas is, a válasz az, hogy ezekben a jogos, de beteljesületlen vágyakozásainkban a szív működése nem különbözik az előzőektől. Mert amikor a jogos vágyat teszem mindenek felé a szívemben, ami nem tud beteljesülni, és emiatt teljes levertségbe, kezelhetetlen mélységbe, áttörhetetlen depresszióba zuhanok, akkor az ugyanúgy rendezetlen vágy, és ugyanúgy pusztít, még akkor is, ha a vágyam a házasságon belül van, jogos, törvényes és tisztességes. Ha amiatt esek teljes kétségbeesésbe, csüggedésbe, akkor az ugyanarról beszél: hamis módon ragaszkodom hozzá.

A 42. zsoltár szerzője Istennel beszélget a szívének a vágyairól ebben a depressziós állapotban. Arról, hogy ellenségei annak, gyalázzák, gúnyolják őt Isten miatt. Nem mondanám, hogy az ő szíve is helytelenül ragaszkodik valamihez, de nála is kiderül, hogy elveszített valamit, ami korábban megvolt. Azt mondja egy ponton, ahogy ott áll Isten előtt: „*kiöntöm lelkemet, és arra emlékezem, hogy milyen tömeggel vonultam, és hogyan vezettem Isten házához hangos ujjongással és hálaénekekkel az ünneplő sokaságot.*” Elveszítettem azt a helyzetet, amikor az Isten népének az élén vezettem őket örömmel, ujjongással Isten jelenlétébe. A korábbi hatalom, a népszerűség elvesztése szintén betaszíthatja az embert egy mély csüggedésbe. Számos ember, amikor nyugdíjas lesz, azért kezd el lefelé zuhanni nagyon keményen, mert elveszít valamiféle hatalmat, népszerűséget, pozíciót – és miközben ezeket tényleg mindenkinek nehéz elengedni, mégis, ha valaki túlzottan, hamis módon ragaszkodott ehhez, akkor amikor ennek vége van, értelmetlenné és üressé válik minden. Ez a helytelen viszonyulás, helytelen ragaszkodás a hatalomhoz, a népszerűséghez, a birtokláshoz, egy másik személyhez. Ezek a hamis ragaszkodások vezetnek gyakran a lelki csüggedésbe, itt van a gyökere sokszor a depressziónak.

Nem kell mindenkinek az életében ilyen nagyon durva dolgokat látni, mint Áháb meg Amnon története. Sokszor jóval finomabb, árnyaltabb módon jelennek meg ezek a hamis ragaszkodások. De ha Krisztussal jársz, akkor most engedd, hogy a Lélek megmutassa neked, nincs-e egy kemény kéreg a szíveden, a lelkedben Isten felé, merthogy valamilyen vágyat Ő úgy tűnik, nem teljesített be? Nem telepedett rád emiatt keserűség, önsajnálát, harag, neheztelés, csüggedés? Nem úgy vagy haragos, hogy tombolsz, csak a szíved mélyét üli meg a csendes harag, és emiatt vagy keresztény létedre egész személyiségedben egy csalódott ember. És ugyanígy, ha még nem vagy keresztény, csak egyszerűen próbálsz valahogy élni, vezetni az életed, neked is érdemes rátekinteni: amennyiben ott találsz magad most, hogy nem működik az élet, mit kezdesz ezzel a kérdéssel? Merthogy bizonyos vágyaid nem teljesülnek. Ezután fogsz tudni azon gondolkodni, vajon mi lehet a keresztény válasz, miért örömhír az Evangélium egy ilyen helyzetben?

2. Az Evangélium válasza

Ahol a probléma gyökere van, ott kell megszületnie a válasznak.

Két dolgról sokat beszéltünk az elmúlt hetekben, röviden szeretnék erre emlékeztetni. Az Evangélium mindig válaszol az életünk problémáira, de van két álcázott módja az Evangéliumnak, és ezek hamis válaszokat adnak. Az egyiket úgy neveztük, hogy a törvénykezés, moralizálás, a másokat úgy, hogy szabadosság, relativizmus. Mit jelentenek ezek? Mit mond a moralista, törvénykező ember, aki azt gondolja, hogy ő azért keresztény, mert engedelmes Istennek, jól csinálja a dolgokat, és Isten őt ezért elfogadja – mit mond a jajongó, kétségbeesett, önsajnálásban vergődő másik embernek? Azt mondja: „Változz meg! Van egy bűn az életedben, hagyd azt abba! Nézzél fel az Istenre! Gyere ki ebből!” A moralista törvénykező keresztény a maga ereje alapján akarja a másik embert valami jóra indítani. Ha pedig egy nem keresztény ember életében találkozik ugyanevvel, azt mondja neki: „fordulj Istenhez! Ha Istennel járnál, nem lennének ezek a gondjaid!” De ez nem az Evangélium válasza a lelki csüggedésre, a reménytelenségre, az élet nehéz időszakaira! A moralista, törvénykező ember mindig csak a felszínt látja, és a saját szíve szeretetlen, ítélkező hozzáállásával viszonyul a másikkal. Tud Isten igazságáról, és ez fontos. Tud Isten rendjéről, amiről annyira kevesen tudnak a mai világban. De nem éli meg, nem hordozza a szívében Isten irgalmát, együttérzését, aláhajló szeretetét. Nem is sejti, hogy amikor Isten lenéz erre a csüggedő emberre, akkor pontosan tudja, mint az ő Teremtője, hogy porból van, porszemnyi léte van csupán, de szereti, fontos neki, függetlenül attól, hogy hívő-e vagy sem - no ezt a moralista nem tudja! Csekkoljátok magatokban, testvérek, nem vagytok-e túlzottan moralisták?

Nem ítélkezően állunk-e más emberekhez? Nem akarunk-e mindig mindenkit kiigazítani, nem tudjuk-e mindig jobban a dolgokat? Vedd észre, hogy ez nem az Isten szeretete! Sokan azt gondolják, nem keresztények, hogy ez a kereszténység. De nem ez a kereszténység! Ha azt mondod, hogy te ilyen kereszténységgel találkoztál, akkor azt mondom, hogy igen, sokszor belecsúszunk ebbe, de nem ez a kereszténység! Ez vallásosság, moralizmus, ítélkezés, törvénykezés – nem ez az, amit mi az Evangéliumnak nevezünk!

A másik tévút, álcázott, hamis válasz, ami nem Evangélium, azt úgy neveztük, hogy szabadosság, relativizmus. Amikor nem számít Isten, nem számít az Ő törvénye, akarata, az számít csak, hogy én hogyan leszek boldog. A saját utunkat kell megvalósítani és aszerint kell menni, ami belőlünk fakad. A szabados hozzáállás a csüggedőhöz segítőkész, bátorító, ítéletmentes. A relativista megérti az érzéseidet. A szabados, relativista keresztény odamenne Amnonhoz a maga levertségében, megsimogatná és azt mondaná: „Amnon, megértem az érzéseidet, én is így vagyok ezzel. Különböznék ezek a nők mind ilyenek. És apádra is, Dávidra, aki nem adja őt neked, megértem, hogy neheztelsz!” – és így együttérzően lehetne őt szidni, vagy hárítani kifelé a felelősséget. Az ember szívének nagyon jól tud esni, ha valaki így mellénk áll, megerősít, bátorít, megért, együtt érez. De ha a keresztény jelenlét csak eddig jut, akkor hol van ebben a szeretet? Ez az együttérzés otthagya téged a nyomorúságodban. Vagy ha te vagy szabados, ha most azt mutatja neked Isten, hogy keresztényként efelé hajolsz, akkor barátom: te vagy az, aki mély együttérzéssel otthagya a másikat a bajban, nem segítesz neki, nem szereted őt jól. Ha nem vagy hajlandó felvállalni az igazságot szeretettel, és a szívéhez eljuttatni az Evangélium szavát, akkor nem segítesz neki! Ha nem tudod azt mondani a mindenkori Amnonnak vagy Áhábnek, aki a testvéred, hogy az igazság az, hogy a szívedet hamis vágy uralta el, és az, amire vágysz, túlságosan fontos lett neked, és ezért amikor nem kapod meg, vagy elérhetetlennek tűnik, vagy megkapod ugyan, de csalódtál benne, akkor teljesen üres és értelmetlen lett az életed, és ez a csüggedésed, kétségbeesésed, a reménytelenség és depressziód igazi oka – ha nem tudod, nem mered ezt az igazságot felvállalni, nem segítesz neki, cserben hagyod! Pedig ezt az igazságot, ha látjuk, a legnagyobb szeretettel tehetjük oda önmagunk és egymás elé.

Mi tehát az Evangélium? Mit tesz a zsoldár, ha ezt a kettőt nem teszi? A zsoldár Istenhez fordul, mint szabadítóhoz. Szorult és nyomorult helyzetében az egész imádsága arról beszél, hogy bizalma van afelé az Isten felé, aki jó, aki ismeri és meghallgatja őt. Így biztatja magát: *„bízál Istenben, mert még hálát adok neki, szabadító Istenemnek!”* Azt mondja önmagának: Isten szabadító Isten, és el fog jönni a nap az életemben, amikor ez újra meg fog valósulni. Miért mondja ezt a zsoldár? Azért, mert Izraelnek, az ő népének az egész hitvallása az, hogy Isten szabadító Isten. Ez a nép, Izrael tudja, hogy azért létezik, mert a zsoldár előtt, évszázadokkal korábban Isten kiszabadította az őseiket, az atyáikat a rabszolgaságból, a halálból, Egyiptomból. Ez a nép évről évre ezt ünnepli legnagyobb ünnepén, a Páska ünnepén. A zsoldár benne él népének ebben a hitvallásában, és ezért a saját személyes életére nézve is pontosan tudja, hogy Isten szabadító Isten. Ezért tudja ebben az egyéni lelki csüggedésben ezt ki mondani és megvallani: Isten megszabadít.

Itt vagyunk három héttel karácsony előtt, amikor azt ünnepeljük, hogy megszületik Jézus. Pontosan tudjátok a legtöbben, akik hosszú ideje keresztények vagytok, hogy Jézus neve azt jelenti: „Isten szabadító”, „az Úr megszabadít”. Azt mondtam korábban, hogy az Evangélium nem a keresztény élet ábécéje, hanem A-tól Z-je, és nagyon gyakorlati, ezért tegyük fel a kérdést: ha ez így van, akkor hogyan szabadít meg Jézus és hogyan lesz az Evangélium válasz a szívünk hamis ragaszkodásaira? Hogyan hoz ki Jézus a csüggedésből? Mert hiába mondja azt valaki Áhábnek moralista módon: „Áháb, Áháb, ne

kívánd te azt a szőlőt!” Nem tudja nem kívánni. „De ha kívánod is, hát légy férfi és szabj határt a kívánságaidnak!” Igen, ez igaz! A moralistának igaza van. De ettől még Áháb nem lesz szabad. Lehet, hogy fegyelmezi magát és azt mondja: „jó, nem kívánom.” Vagy „rendben, határt szabok.” De ettől még mélyen nem változik. Ugyanígy hiába mondja valaki Amnonnak, hogy „Amnon. Amnon, felejtsd már el ezt a Támárt! Királyfi vagy, bőven találsz mást.” Nem, ettől még nem szabad ő sem. Betege ennek a vágynak, és ez pusztítja őt. Az Evangélium, az örömhír nem annyi, hogy „hamis vágy van a szívedben? Felismerted most? Szabj neki határt!” Mert határt szabunk, és egyre keserűbbek leszünk, határt szabunk, de utáljuk magunkat, a helyzetet, az érintetteket. Nem! Az Evangélium (történetileg lehetetlen, de mégis) olyan módon jelenik meg Áhábnak, Amnonnak vagy akárkinek az életében, hogy megváltoztatja, szabadabbá teszi a szívet. Lehullik róla a hiábavalóság! Hogyan munkálja ezt a keresztyén Evangélium?

Az Evangélium átrendezi a szívednek a vágyait és a viszonyulásit. Az alapelv: **egyetlenegy dolog tudja kiűzni a szívedből a hamis vágyat, és ez nem a tiltás, hogy ne legyen ott, hanem az, hogy Krisztus valami sokkal igazibbat, sokkal szebbet, sokkal hatalmasabbat beleplántál oda.** Csak egy dolog tud megszabadítani a hamis vágytól, hamis ragaszkodástól, ami miatt csüggedésben, elkeseredésben, haragban, önsajnálatban éled az életed: egy sokkal erősebb, igazabb és tisztább vágy.

Gondold át! Hogyan születik az erősebb vágy? Hogyan lesz szabad a szív? Hogyan teszi ezt Jézus?

Nézd Jézust! Az advent és a közelgő karácsony üzenete: kicsoda Jézus? Jézus az, aki az Atyával és a Szentlélekkel együtt isteni gazdagságban van kezdettől fogva, Ő az Isten Igéje, a Szentháromság második személye, akit Fiúnak neveznek a teológusok, telve a menny minden gazdagságával, dicsőségével. Van egy ragyogó szeretet az Isten személyén belül, a Szentháromságban, ami ragyogó szeretetből ez az egész teremtett világ lett. Ebben a ragyogó szeretetben Jézus pontosan látja, mi van az Atya szívében. Látja, hogy az a vágya az Atyának, hogy megváltsa mindazt, ami tőle elszakadt; hogy helyreállítsa azt, ami tönkrement; hogy beragyogja a világosság mindazt, ahol sötétség van. És a világtörténelem egy pontján, amikor betelik az idő, eljön az advent vége, akkor az Atya ránéz a Fiúra, a Fiú ránéz az Atyára, és tudjátok, hogy mit mond a Fiú? Azt mondja: „Atyám, én annyira szeretlek téged, hogy a te bölcs tanácsvégzésed szerint elengedem ezt az isteni dicsőséget, gazdagságot, és elmegyek abba a világba, ami összetört és elszakadt, és olyan leszek, mint a Te porszemjeid közül egy. Én magam is emberré leszek, testté leszek, csecsemő leszek.” Annyira szereti az Atyát Jézus, hogy elengedi a mennyei gazdagságot, emberré lesz, felveszi magára ezt a porszem létet, ami a tiéd meg az enyém, belép a világunkba, ennek a világnak minden fájdalmába és nehézségébe. Aki erre képes, az hős! Megszületik karácsonykor, és úgy éli az életét, amikor felnő, úgy szolgál, hogy közben mindig az Atyára tekint, hozzá fordul. Azt mondja: teljes szívemmel vágyom mindenben az Atya akaratát teljesíteni. Vágyom arra, hogy az embereket az Ő szeretetével szeressem, az Isten uralmát elhozzam az életükbe, ezáltal megválttam, megmentsem a világot. És amikor az Atya szeretetét, irgalmát, kegyelmét hozza és hirdeti és cselekszi, közben mivel az emberiség nem fogadja be Őt, lépésről lépésre halad a látszólagos bukás, a halál, a pusztulás felé. S amikor ott van azon a ponton, hogy még felállhatna akár és visszafordulhatna, menthetné magát, Ő újra ránéz az Atyára meg ránéz az emberekre, és azt mondja: megyek, megyek, még akkor is, amikor látom, hogy ez az életembe fog kerülni. És amikor másnap ott van a kereszten, ahol minden lázadásunk, hamis vágyaink következményeként minden erőszakunk, minden istentelenségünk ott van rajta, halálig hordozza ezeket, akkor nem átkozódik, nem káromkodik vagy gyűlölködik, nem vádol minket, hogy mit tettünk vele; hanem azt mondja az Atyának: „bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek!”

Ha valami megolvastja a szívünket, ha valami egy erősebb vágyat tud beleplántálni, mint a hamis ragaszkodásaink, az nem más, mint ha látjuk ezt a Jézust, aki értünk szenvedett. Ha Őt szemléljük, nem csak azt értjük meg, milyen hihetetlen és gyönyörű út az, amit végigjárt az Atyának engedelmességgel az egész teremtett világnak a megváltásáért - hanem azt is meglátjuk, hogy amikor meghal a kereszten, akkor mindaz, ami a mi hamis vágyakozásainkból, rendezetlenségünkön fakad, ott van rajta. És ha te egy Áháb vagy a szíved mélyén, és tudod, hogy valakit kiforgattál a vagyonából, erőszakos voltál és lenyomtatod őt, és ebben a pillanatban rá tudsz tekinteni erre az elrendezetlen dologra a múltadban; akkor ezen a ponton leteheted ennek a súlyát. Elfogadhatod a bocsánatot, mert Krisztus felvitte a fára. Vagy ha egy Amnon vagy, és pontosan tudod, hogy a szexualitás területén milyen módon éltél vissza másokkal, mert követted a magad önző akaratát, hogyan hagytál ilyen értelemben romokat magad mögött, akár férfiakat, akár nőket, és ott van ennek a súlya a szíveden ebben a pillanatban; akkor rá nézhetsz Krisztusra, aki így jött el, ott van a kereszten és azt mondja: figyelj, el van rendezve! Ha elfogadsz engem, abban a szabadságban élhetsz, hogy mindenkinek megbocsájtattak! Ez a keresztény Evangélium!

Egyedül Isten szeretete hódítja meg az ember szívét, nincs más út arra, hogy a hamis viszonyulások rendeződjenek! Amikor ez a nagyobb erő, ez a nagyobb vágy megjelenik; amikor valósággá lesz, hogy hálából szeretem Istent, és élem a Vele való közösséget; akkor ennek a fényében, ha újra Áhábbá vagy Amnonná válnék az életemben, mert nagyon vágyok egy előléptetésre, munkahelyi elismerésre, családi harmóniára, intim kapcsolatra; amikor mindez nem adatik meg és előlött fájdalmat érzek – akkor mégsem kell Amnonná és Áhábbá válnom, mert már nem ez a vágy tartja az életemet. Nem omlok össze, nem lesz értelmetlen az életem csak azért, mert nem teljesedett be egy vágyam. Ha Áháb király ismerte volna az Atyának ezt a szeretetét Krisztusban, és ez betöltötte volna a szívét, akkor azt tudta volna mondani: én ugyan nagyon vágyom arra a birtokra, de mivel Nábót nem adja nekem, el tudom ezt úgy fogadni, hogy közben még vagyok valaki, értékes vagyok, nem üres és nem értelmetlen az életem. Nagyon vágyok arra a nőre, vagy arra a férfira, nagyon vágyok arra a munkahelyi elismerésre vagy eredményre, nagyon vágyok arra, aki már nincs itt – de azt tudod mondani, hogy „Uram, mégis az egész életem a kezében van, szeretsz és megtartasz, és a szeretetteddel meghódítod a szívemet.” Lehet gyászolni a veszteségeket, hiányokat; de ezek nem fognak lelki kétségbeesésbe, értelmetlenségbe és bűnbe dönteni, mert Isten szeretete tölti be a szívünket. Rendeződnek a dolgok! Helyére kerülnek a szívünk vágyai. Ez az Evangélium válasza. Tényleg meg tud változtatni, higgyétek el!

Arra megvan a szabadságod, hogy eldöntsd: hitelt adsz-e ennek a történetnek; elhiszed-e, hogy Krisztusnak ez az igazsága, az Evangélium valósága valóban meg tudja változtatni az életedet. De arra nincs lehetőség, ha őszinte vagy ebben a kérdésben, hogy azt mondd, hogy a keresztény Evangélium nem halálosan gyakorlati arra nézve, hogyan éljük az életünket! Ma csak a csüggedésről, a lelki depresszióról volt szó, de jönnek majd témák a következő hetekben, amelyek mind arról beszélnek, hogyan lesz egészen gyakorlati az Evangélium a mai ember életében.

3. Hogyan segít a zsoltár kimunkálni az Evangélium áldásait a szívben?

Ha ez így is van, hogyan lesz ez ma, holnap, holnapután, adventben valóság? A zsoltáros megtanít bennünket a saját lelkünkhöz, szívünkhöz beszélni. Ez kulcs! Nagy művészet, ami először talán bolondságnak tűnik, de nem az! Martyn Lloyd-Jones, a 20. sz. egyik legmeghatározóbb brit igehirdetője mondja: *„Bizonyos értelemben a legnagyobb probléma a lelki csüggedés tárgyában az, hogy engedjük, hogy az énünk beszéljen hozzánk, ahelyett hogy mi beszélnénk az énünkkel.”* Mielőtt azt mondanád, hogy ez

egy nagyon skizofrén dolog, hadd magyarázzam meg! Egészen gyakorlati dologról van szó. Reggel felébredsz, és abban a pillanatban megszólal az éned, elkezd beszélni, ha olyan időszak van, ezernyi negatív gondolattal. Nem mindig mindenkinek, de olykor többeknek. Ilyeneket mond neked: „Na ennek a napnak sincs semmi értelme! Ma sem fog történni semmi! Ma sem fog sikerülni semmi! Nem szeret senki! Nem tartozol senkihez!” Amikor ez megtörténik, vajon ránézel-e Isten igazságára, prédikálsz-e ennek a fecsegő-locsogó énednek, elmondod-e neki határozottan, hogy nincs igaza és mindez nem így van?

Az éned kéretlenül is beszél hozzád. A kérdés, hogy megtanulod-e, hogy te beszélj az énedhez. Nézd meg, mit tesz a zsolttáros visszatérően, refrénszerűen a 42. és a hozzá tartozó 43. zsoltárban!

- Mit beszél a lelke? „Semmi értelme semminek! Véged van!”
- Mit mond magának? „Miért csüggedsz el, én lelkem?”
- „De semmi nem lesz jó, semmi nem fog sikerülni, senki nem szeret, Isten elhagyott!”
- „Miért háborogsz bennem? Bízzál Istenben, és még hálát adok neki az ő szabadításáért!”

Ezt jelenti - szekulárisan fogalmazva - önmagunk vezetése. A legtöbb keserűség, csüggedés azokból a szavakból származik, amit az éned mond neked! Locsog és fecseg folyamatosan. Felébredsz és elindul. Történik valami, és már darálja is az éned: „nekem soha nem sikerül semmi, nekem ez nem fog soha megadatni, engem nem szeret senki, engem már Isten is elhagyott, nem törődik az én szükségeimmel, az igényeim és vágyaim senkinek sem fontosak...” Mindannyiunkban így működik ez. Nagyon divatos válasza a világnak erre ma a pozitív gondolkodás. Mondj magadnak szép és pozitív dolgokat! Pszichológiailag működik is ez, lélektanilag, érzelmi szinten kicsit jobb lesz a helyzet. De vannak erős korlátai. Mert hiába mondogatom én magamnak pozitív üzenetként, hogy harminc éves, karcsú, kisportolt testalkatú férfi vagyok – ettől lehet, hogy átmenetileg jobban fogom magam érezni, de ettől még nem sok minden történik a valósággal. Amiről én beszélek, az nem azonos a pozitív gondolkodással. Mert **a pozitív gondolkodás alapján a hamisságot mondogatod magadnak a valósággal szemben** és ettől remélsz enyhülést. De amikor azt mondogod a lelkednek: „bízzál Istenben, mert még hálát adok neki a szabadításáért” – akkor nem valótlan-ságot állítasz önmagadnak, hanem azt, ami tőled függetlenül igaz. Azt mondogod, hogy Isten Krisztusban szabadítótá lett, és az egész életedet a kezében tartja és rendezi. Azt, ahogy ezt egyszer, ha hívő vagy, magadhoz ölelted, és egyé lettél evvel a Krisztussal. Azt a legvalóságosabb valóságot, igazságot, ami az Evangélium szíve minden keresztény embernek; arra állsz rá és azt mondogatod magadnak. Ennek a valóságnak a fényében szembe mehetsz a locsogással meg a fecsegéssel, ami a szívednek a hazugsága. „Miért csüggedsz el, én lelkem és miért háborogsz? Bízzál, és meglátod az Ő szabadítását!” Ez a valóság. **Amikor magadnak prédikálsz az Evangéliumot, akkor Krisztus tőled független igazságát mondogod saját magadnak a szíved hazugságaival szemben.**

Befejezésül: ha pontosan tudod ebben a pillanatban, hogy Krisztus nem él a szívedben, nincs meg ez a különleges, titokzatos egység, akkor egy egyszerű imádsággal megnyithatod a szívedet ma: „jőjj, Jézus a szívembe! Egyszerűen csak légy bennem! Legyen ez a valóság az enyém!” És higgyétek el, hogy meg tudja változtatni a szíveteket, gondolkodásotokat! Ha pedig akár keresztényként, akár nem keresztényként felkavarodott benned valami, azt érzed: „olyan vagyok, mint Áháb: gyilkos indulatokkal valakit kicsináltam a hamis vágyaim miatt”, vagy: „olyan vagyok, mint Amnon. szabadjára eresztett szexuális indulatokkal visszaéltem emberekkel, kihasználtam őket”, és ez terhel, akkor hidd el: Krisztus keresztje, amiről beszéltem, azt jelenti, hogy van bocsánat! Mondd el neki, és fogadd el a bocsánatát! Engedd a kegyelmet áradni a szívedbe! Engedd a kegyelmet munkálkodni, hogy megmosson, megtisztítson, helyreállítson!

Avval kezdtem, hogy Advent Isten hűségére és megbízhatóságára irányítja a figyelmünket. Ez az Evangélium, hogy Isten megbízható és hűséges. Evvel is zárom. Isten hűséges. Isten megbízható. Semmi nincs olyan, amit Ő kimondott volna, és nem gondolná komolyan; amit Ő megígért volna, és nem tartaná be. Ámen!

(Lovas András)